

Vindelns
Kommun

Dnr K-2021-398

2021-11-01

Barnchecklista

1. Inledning.....	3
2. Nationella strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige	4
3. Barnchecklista	5

1. Inledning

Sverige har tillsammans med nästan 200 länder anslutit sig till Förenta Nationernas konvention om barnets rättigheter (barnkonventionen). Barnkonventionen slår fast att alla barn och ungdomar under 18 år har samma rättigheter. Rätt att leva och utvecklas. Rätt att växa upp i trygghet och skyddas mot övergrepp. Rätt att respekteras för vad de tycker och tänker. Barnets bästa ska alltid komma i första hand.

Barnkonventionen består av 54 artiklar. Konventionen om barnets rättigheter antogs av FN:s generalförsamling 1989 och ratificerades av Sverige 1990. Efter att Sverige ratificerade barnkonventionen har Sverige genom transformering försökt efterleva konventionen. För att synliggöra barns rättigheter ytterligare och skapa en grund för ett barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet där rättigheterna ses utifrån ett helhetsperspektiv blev barnkonventionen lag den 1 januari 2020.

Intentionen med barnkonventionen är att stärka barnets rättigheter på alla nivåer i samhället. Barnkonventionen ska bidra till att synliggöra barnets rättigheter och skapa en grund för ett barnrättsbaserat synsätt i all offentlig verksamhet där rättigheterna ska ses utifrån ett barnrättsperspektiv. Konventionen är ett pedagogiskt verktyg och ett sammanhållet regelverk att förhålla sig till.

I barnkonventionen är barnet en rättighetsbärare och vi vuxna är skyldiga att tillgodose dessa rättigheter.

Barnkonventionen gäller alla mellan 0-18 år och är barnets förstärkning av de mänskliga rättigheterna. Barnkonventionen slår fast att alla barn har rätt att leva och utvecklas och att barnets bästa alltid ska komma i första hand. Varje barn har rätt att respekteras, att växa upp i trygghet och i frihet från våld och övergrepp. De ska ges möjlighet att uttrycka sina åsikter i frågor som berör dem och deras åsikter ska beaktas. Barn har rätt till utbildning, social trygghet, skälig levnadsstandard, sitt eget språk, kultur, lek och fritid.

Konventionen består av 54 artiklar som alla är lika viktiga och bildar en helhet, men artiklarna 2, 3, 6 och 12 kallas för de fyra grundprinciperna.

Artikel 2	Artikel 3	Artikel 6	Artikel 12
Alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras.	Barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla beslut som rör barn.	Alla barn har rätt till liv, överlevnad och utveckling.	Varje barn har rätt att uttrycka sin mening och höras i alla frågor som rör barnet. Barnets åsikt ska beaktas i förhållande till barnets ålder och mognad.

Definitioner

Barn	0 – 18 år.
Barnperspektiv	Innebär att en vuxen utifrån sina kunskaper och erfarenheter försöker sätta sig in i barnets situation för att själv bedöma vad som är bäst för barnet. Vuxna som arbetar med barn har en särskild barnkompetens som blir en del av deras barnperspektiv. Barnperspektivet innebär inte automatiskt att man arbetar med barnets rättigheter.
Barnrättsperspektiv	Varje barn ska ses som en bärare av rättigheter. Ett barnrättsperspektiv innebär att både den enskilda medarbetaren och hela verksamheten arbetar utifrån rättigheterna i Barnkonventionen, det vill säga att barnkonsekvensanalyser och/eller prövning av barnets bästa görs i alla besluts- och arbetsprocesser.
Barnets perspektiv	Det enskilda barnets egen berättelse, tolkning och uppfattning av sin situation. För att få reda på barnets perspektiv måste man prata med barnet och det ska göras utifrån barnets ålder och mognad. Vuxna är skyldiga att ta hänsyn till barnets perspektiv enligt artikel 12 i Barnkonventionen.

3. Nationella strategin för att stärka barnets rättigheter i Sverige

Riksdagen antog 2010 en strategi med följande nio principer.

- All lagstiftning som rör barn ska utformas i överensstämmelse med barnkonventionen.
- Barnets fysiska och psykiska integritet ska respekteras i alla sammanhang.
- Barn ska ges förutsättningar att uttrycka sina åsikter i frågor som rör dem.
- Barn ska få kunskap om sina rättigheter och vad de innebär i praktiken.
- Föräldrarna ska få kunskap om barnets rättigheter och erbjudas stöd i sitt föräldraskap.
- Beslutsfattare och relevanta yrkesgrupper ska ha kunskap om barnets rättigheter och omsätta denna kunskap i berörda verksamheter.
- Aktörer inom olika verksamheter som rör barn ska stärka barnets rättigheter genom samverkan.
- Aktuell kunskap om barns levnadsvillkor ska ligga till grund för beslut och prioriteringar som rör barn.
- Beslut och åtgärder som rör barn ska följas upp och utvärderas utifrån ett barnrättsperspektiv.

4. Barnchecklista

Barnchecklistan för Vindelns kommun skall ingå som underlag vid alla beslut där nedanstående frågeställningar är relevanta. Följande frågor skall ställas innan beslut fattas. Om någon fråga besvaras med "Nej" bör en noggrann analys av vad detta får för konsekvenser för barn och ungdomar göras. Möjliga alternativ bör utredas ytterligare.

1. Innebär beslutet att barns och ungdomars bästa sätts i främsta rummet?

Ja

Nej

Kommentarer:

---

2. Innebär beslutet att barns och ungdomars sociala, ekonomiska och kulturella rättigheter beaktas?

Ja

Nej

Kommentarer:

---

3. Innebär beslutet att barns och ungdomars rätt till en god hälsa beaktas?

Ja

Nej

Kommentarer:

---

4. Har barn och ungdomar fått möjlighet att uttrycka sin mening?

Ja

Nej

Kommentarer:

---

5. Har särskild hänsyn tagits till funktionsnedsatta barns och ungdomars behov?

Ja

Nej

Kommentarer:
